

Mottagare Finansdepartementet
Dnr Fi2023/00486

Remissyttrande över Posttjänst för hela slanten SOU 2023-4

Sammanfattning

Region Norrbotten ställer sig negativ till förslaget om en ändring av befordringstidskravet i postförordningen. Förslaget saknar glesbygdperspektiv och skulle kunna få stora konsekvenser för såväl patienter som verksamhet inom exempelvis mottagning, operation och folktandvård. Det finns även anledning att inkludera ett hållbarhetsperspektiv gällande förslaget om statlig upphandling av posttjänster, där den distributör som kan erbjuda samordnade transporter utifrån hållbarhetskraven i Agenda 2030 bör premieras.

Region Norrbottens synpunkter

Ändring av befordringstidskravet till tre arbetsdagar

Region Norrbotten anser att en förlängd tid för utdelning, från två till tre arbetsdagar, skulle få negativa konsekvenser för flera av regionens verksamheter. Svensk Hemleverans ansvarar för utdelning till regionens postmottagare *varje* arbetsdag enligt nuvarande avtal. Trots detta framkommer redan i dagsläget att posten många gånger kommer för sent till patienterna.

Regionen vill därför tillägga att kvalitetskravet på 95 % bör ligga på en regional istället för nationell nivå, vilket skulle innebära ett mer jämlikt mål och i förlängningen öka chansen att Norrbottens befolkning får sina försändelser inom angiven tid. Nedan presenteras exempel på farhågor och/eller problem som skulle kunna uppstå som en direkt följd av att befordringstidskravet ändras.

Kirurgmottagningen på Sunderby sjukhus har cirka 15 000 mottagningsbesök per år samt planerar och utför cirka 2 500 operationer årligen. Urologmottagningen har cirka 8 500 mottagningsbesök. Kallelser till dessa planerade besök skickas per post. Mottagningen har som mål att planera med god framförhållning men behöver ibland boka besök/operation med bara 1-2 veckors framförhållning.

- Postutdelning var tredje dag skulle innebära att patienten måste kallas via telefon istället för att kallelsen skickas brevledes. Redan idag uppger verksamheten svårigheter att nå patienter via telefon då dessa inte svarar när okänt nummer ringer, varav brev är det enda alternativet till kontakt.
- I den skriftliga kallelsen finns viktig information. Vid muntlig kallelse är risken stor att patienten inte uppfattar eller kommer ihåg den information som ges.

- Vid skriftlig kallelse finns även möjligheten att skicka med dokument som patienten ska ta med sig vid besöket.
- Ändringen försvårar även utskick av kallelser till patienter för undersökningar eller operationer vid tillfällen då verksamheten fått återbud från andra patienter.

Även Folk tandvården uppger att det inom deras verksamheter finns behov av en snabb postgång. En förlängd tid för utdelning skulle bland annat påverka:

- De analoga avtryck som klinikerna tar av patienternas tänder. Avtrycksmaterialet är formbeständigt i 100 timmar från avtryckstagningen tills labbet gjort en gipsmodell av avtrycket. Om den tiden hinner passera så måste patienten kallas till kliniken igen och ett nytt avtryck tas. Detta blir ohållbart om hämtning/lämning av post skulle ske var tredje dag.
- Lagningar av t.ex. tandproteser. Dessa skickas med post medan patienterna får gå helt eller delvis utan tänder under tiden. I ett fall där utgående post kan ta upp till tre dagar, och sedan ytterligare tre dagar för att återkomma kan patienterna komma att bli utan tänder i en hel vecka. För patienter utan tänder i reserv och som är i arbetsför ålder kan detta innebära att denne inte vill/kan arbeta.
- De kliniker som enbart har bemanning vissa dagar eller veckor är beroende av snabba och regelbundna leveranser, annars riskerar behandlingar där tandtekniska arbeten är inblandade att bli orimligt långa. Något som kan leda till att arbetet i slutändan inte passar optimalt.

Finansieringsmodeller

Avseende förslaget att det ska finnas en möjlighet att tillförsäkra den samhällsomfattande posttjänsten via upphandling, huvudsakligen gällande paket-tjänster i särskilt glesbefolkade delar av landet, vill region Norrbotten särskilt framhålla att staten bör stimulera samordnade transporter genom exempelvis upphandling på lokal eller kommunal nivå. Berörda kommuner bör även involveras vid större planerings- och effektiviseringsarbeten.

Regionen föreslår dessutom att staten ställer krav på eller ger fördel till den distributör som kan erbjuda samordnade transporter utifrån hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Detta för att sträva mot den långsiktiga målbilden för en samhällsomfattande posttjänst som ger en långsiktigt hållbar utveckling i länet och som är socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar.

Generella synpunkter

Region Norrbotten anser att företag specifikt bör beaktas och att beslutade förändringar utvärderas. Det kan finnas skillnader i utfall mellan företag (juridisk person) och privatperson (fysisk person). Ett exempel skulle kunna vara att synliggöra konsekvenserna för företagare. Detta skulle överensstämma med Postlagens 1 kap. 2§ om att ”användare: varje fysisk eller juridisk person i egenskap av avsändare eller mottagare har nytta av att en posttjänst tillhandahålls.” Om inte företagets behov beaktas vid förändringar kan detta bidra till en negativ effekt för näringslivet.